

เตลีพิวส์

ฉบับที่ 24,794 วันพฤหัสบดีที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2560 หน้า 22

ข้าวบ้านสะเดาชัย
ความหมายชาวนายยุคใหม่

สุพล อรุณ

อุบลเรือนัยสิงกุล

“ในส่วนตัวผม เป็นความภาคภูมิใจที่ ทั้งชีวิตการทำงานไม่เคยคิดมาก่อนว่าจะได้รับรางวัลจากสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 วันที่ไปรับรางวัลผมถึงกับร้องไห้ เพราะภูมิใจที่ได้รับโล่จากพระหัตถ์ของพระองค์ อันนี้จึงเป็นความภาคภูมิใจของสมาชิกทุกคนภายในกลุ่มด้วย” นี่คือคำบอกเล่าของ สุพล อรุณ ประธานกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านสะเดาชัย ตำบลห้วยน้ำหอม อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ จากการได้รับรางวัลสถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2560 ประเภทกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สุพล ย้อนความหลังให้ฟังว่า แรกเริ่มเดิมทีชาวบ้านในชุมชนทำนาแบบต่างคนต่างทำ ไม่มีการวางแผน ไม่มีการบริหารจัดการ และขาดพันธุ์ข้าวที่ดีมีคุณภาพ ซึ่งทางกรมการข้าวได้เข้ามาสนับสนุน

ส่งเสริม พาชาวบ้านไปอบรมความรู้ตามศูนย์ต่าง ๆ พร้อมทั้งแนะนำและผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มขึ้นในปี 2549 และได้รับการจดทะเบียนเป็นกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านสะเดาชัยกับกรมการข้าวในปีถัดมา โดยมีสมาชิกแรกตั้ง 5 ราย จนกระทั่งวันเวลาผ่านไปสิบปี ปัจจุบันมีสมาชิกกว่า 23 ราย สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวได้มากกว่า 1,000 ตันต่อปี สร้างรายได้เข้ากลุ่มในปีหนึ่งกว่า 10 ล้านบาท

“สิ่งที่ได้จากการตั้งกลุ่มคือ สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวที่บริสุทธิ์ ได้มาตรฐาน และแปลงนาของคนในกลุ่มจะสะอาดมาก เปรียบเทียบกับตอนยังไม่ได้รวมกลุ่มจะผิดกันเลย เมล็ดพันธุ์ส่วนใหญ่ที่ได้จะส่งให้กรมการข้าว ส่วนที่เหลือจะขายให้กับท้องถิ่น และบริษัทเอกชน ในอนาคตวางแผนไว้ว่าจะผลิตเมล็ดพันธุ์ให้ดีขึ้น และจะกระจายเมล็ดพันธุ์ให้ทั่วถึง ถึงเกษตรกรที่ยังไม่ได้ทำเมล็ดพันธุ์

หรือยังไม่รู้จักเมล็ดพันธุ์ ให้มา
เรียนรู้เรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์
การใช้เมล็ดพันธุ์ให้ถูกต้องตาม
ความเหมาะสม”

โดยเมล็ดพันธุ์ข้าวเด่น ๆ
ของที่นี่คือ กข63, กข41 และข้าวขาวดอก
มะลิ 501 ซึ่งทั้งหมดใช้วิธีการปลูกแบบเปียก
สลับแห้ง เพื่อช่วยประหยัดน้ำและช่วยให้ราก
ข้าวแข็งแรง โดยจะปลูก 2 ครั้งต่อปี หลังจากนั้น
นั้นจะปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อรักษาคุณภาพของ
ดิน อย่างเช่น ถั่วเขียว ข้าวโพด เป็นต้น ทั้งนี้
ในกระบวนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของกลุ่ม
สมาชิกจะมีส่วนร่วมในการผลิตทุกขั้นตอน มี
การติดตามวันปลูก วันเก็บเกี่ยว จัดบันทึก
ปัญหาที่พบเจอ มีระบบการควบคุมตรวจสอบ
คุณภาพแปลงขยายพันธุ์ โดยคณะกรรมการ
ตรวจสอบแปลงขยายพันธุ์และสมาชิก เพื่อให้
แน่ใจว่าเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ได้จะมีคุณภาพ
มาตรฐานที่ดี ทั้งยังมีกรรมกร์ลดการใช้สาร
เคมี หันมาทำน้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยหมัก และสาร
ชีวภัณฑ์ รวมถึงการรณรงค์ไม่เผาตอซัง อันเป็น

ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ดินในแปลงขยายพันธุ์
เสื่อมโทรมอีกทางหนึ่งด้วย และจากการเอาจริง
เอาจังของชาวบ้าน และแรงผลักดันของเจ้า
หน้าที่จากกรมการข้าว นอกจากจะทำให้ที่แห่ง
นี้เป็นแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชั้นดีแล้ว ยังส่ง
ผลให้บ้านสะเดาขยายกลายเป็นศูนย์กลางการ
ถ่ายทอดความรู้วิชาการทำนา และการผลิต
เมล็ดพันธุ์ข้าวอันดับต้น ๆ ของประเทศที่เดียว
ด้าน อุ่นเรือน ยูซังกุล หนึ่งในสมาชิก
กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านสะเดาขยาย บอก
เล่าเพิ่มเติมว่า ทางกลุ่มยังได้เพิ่มมูลค่า
ผลผลิตการเกษตร อย่างการแปรรูปเป็น
ข้าวสาร ข้าวกล้อง ซึ่งเป็นการสร้างรายได้
เสริมให้แก่สมาชิกและชาวบ้านในชุมชนด้วย
ทั้งหมดนี้ จึงสะท้อนให้เห็นถึงการทำงานอย่าง
บูรณาการของคนในชุมชน และเจ้าหน้าที่
หน่วยงานภาครัฐ ที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาข้าวไทย
ให้มีในระดับมาตรฐานสากล และพัฒนาวิถี
ชีวิตชาวนาไทยสู่ความเป็นไทยแลนด์ 4.0 ได้
อย่างแท้จริง.